

Til: RADIR
Via: MHA-KVK
Fra: CMLL

Høringsnotat vedr. udkast til opdateret bekendtgørelse om anmeldelse af digitale forskningsdata skabt af statslige myndigheder

Dato:
27-11-2025

Journalnummer:
25/13685

Side:
1/12

1. Høring over bekendtgørelsesudkast

Rigsarkivet sendte 3. oktober 2025 udkast til opdateret bekendtgørelse om anmeldelse af digitale forskningsdata skabt af statslige myndigheder i offentlig høring. Udkastet var udarbejdet efter drøftelser med en følgegruppe, der bestod af deltagere fra Rigsarkivet, VIVE, Aarhus Universitet, Københavns Universitet, Aalborg Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Copenhagen Business School, Danmarks Tekniske Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, RUC, Justitsministeriets Forskningsenhed og Danske Universiteter.

Følgegruppen deltog i en række workshops og møder i første halvdel af 2025, hvor den havde mulighed for at komme med input til at gøre bekendtgørelsestekstens begreber og dermed gøre formuleringerne nemmere at forstå for forskerne, så teksten i langt højere grad end tidligere var brugerorienteret og vendt mod de forskere og forskningsunderstøttende enheder, som skal anvende bekendtgørelsen. Følgegruppen arbejdede konkret med at identificere spørgsmål ift. forståelsen af bekendtgørelsesteksten og med at bidrage med ændringsforslag til bekendtgørelsesteksten og forslag til vejledningsteksten.

Udkast til opdateret bekendtgørelse var i høring 3. oktober-31. oktober 2025 (4 uger). Rigsarkivet og Nationalmuseet holdt møde om udkastet 31. oktober 2025, ligesom der fandt et møde sted mellem Rigsarkivet og Det Kongelige Bibliotek 10. november 2025.

Høringen omfattede følgende myndigheder og organisationer:

- Alle departementer
- Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
- Alle universiteter
- Alle professionshøjskoler
- Danske Universiteter (DKUNI)
- Danske Professionshøjskoler
- Danmarks Medie- og Journalisthøjskole
- Statslige forskningsinstitutioner uden for universiteterne og andre statsinstitutioner, der udfører forskning
- SEDIRK – Sektorforskningens Direktørkollegium

Materialet har desuden været offentliggjort på Høringsportalen.

Rigsarkivet har modtaget høringssvar fra:

- Danske Professionshøjskoler
- Danske Universiteter og en række universiteter (et samlet svar)
- Det Kongelige Bibliotek
- Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA)
- Institut for Menneskerettigheder
- Nationalmuseet
- Nationalt Center for Etik
- Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
- VIVE

Følgende har meddelt, at man ikke har bemærkninger til høringsmaterialet:

- By-, Land- og Kirkeministeriet
- Erhvervsministeriet
- Finanstilsynet
- Forsvarsakademiet
- Forsvarsministeriet
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab
- Sikkerhedsstyrelsen
- Ældreministeriet

I dette notat sker der en gennemgang af de væsentligste høringssvar (anført i kursiveret skrift) til de enkelte elementer i høringsmaterialet. Rigsarkivets svar på høringssvarene er markeret med almindelig skrift.

2. Generelle forhold

Sidenummer:
3/12

2.1. Manglende inddragelse af professionshøjskolerne

Danske Professionshøjskoler finder det positivt, at Rigsarkivet i forbindelse har inddraget følgegruppe med repræsentanter fra bl.a. universiteter og sektorforskningsinstitutioner. Danske Professionshøjskoler vurderer imidlertid, at det havde været hensigtsmæssigt også at involvere professionshøjskolerne i følgegruppen. Det ville have sikret, at de særlige forhold, der gør sig gældende for professionshøjskolernes forsknings- og udviklingsaktiviteter, var blevet inddraget i den reviderede bekendtgørelse. Danske Professionshøjskoler opfordrer til, at professionshøjskolerne fremover inddrages i arbejdet med implementering og eventuel revision af 'Bekendtgørelse om anmeldelse af statslige forskningsdata'

Rigsarkivet skal beklage, at professionshøjskolerne ikke er blevet inddraget i det revisionsarbejde, der er pågået. Rigsarkivet vil fremover inddrage professionshøjskolerne, bl.a. i forhold til udarbejdelse af en opdateret vejledning.

2.2. Anmeldelseskrav medfører øget ressourceforbrug

Bekendtgørelsen pålægger de forskellige institutioner en væsentlig økonomisk byrde. Det skyldes både, at der ved anmeldelse af data kræves en temmelig omfattende dokumentation, men også at data skal afleveres i særlige arkiveringsversioner

Rigsarkivet skal bemærke, at der i forbindelse med, at den nuværende bekendtgørelse trådte i kraft, blev der igangsat et pilotprojekt, der undersøgte implementering af anmeldelsesreglerne og af aflevering af forskningsdata. Pilotprojekt udført i samarbejde med Danske Universiteter. Afslutningsvis blev der udarbejdet en implementeringsrapport i 2022, der bl.a. kortlagde tidsforbruget omkring det arbejde, der er forbundet med at anmelde til Rigsarkivet. Langt de fleste forskere (75 %) angav, at tidsforbruget til anmeldelser lå på 1-3 timer, hvilket svarer overens med de erfaringer, som sektorforskningsinstitutioner tidligere har meddelt Rigsarkivet. Rigsarkivet anbefaler generelt, at forskningsinstitutioner løbende afsætter ressourcer til understøttelse af anmeldelses- og afleveringsprocesserne samt samordner anmeldelsen med lignende administrative indberetninger af forskningsprojekter. Endvidere forventer Rigsarkivet af arbejdet med anmeldelse vil blive lettere, når universiteterne begynder at anvende Dataverse, hvorfra der kan generes en anmeldelse til Rigsarkivet.

2.3. Merudgifter for myndighederne til aflevering af forskningsdata

Rigsarkivet pålægger forskere merarbejde - og dermed en merudgift for institutionen - når Rigsarkivet stiller krav om konvertering af data til bestemte arkivformater, inden forskeren kan aflevere data

Sidenummer:
4/12

Udkast til bekendtgørelsen omfatter anmeldelse og ikke den efterfølgende aflevering af data. Det er dog korrekt, at den tekniske struktur og evt. filer skal ved aflevering skal konverteres til Rigsarkivets formater. Det sker for, at Rigsarkivet kan langtidsbevare og stille data til rådighed.

Rigsarkivet skal gøre opmærksom på, at det er fastsat i § 13, stk. 4, i Kulturministeriets arkivbekendtgørelse, at det er den afleverende myndighed, som skal aflevere alle omkostninger til aflevering.

2.4. Mulighed for at aflevere i flere filformater

Flere høringsparter ønsker, at det skal kunne være muligt at aflevere en bredere portefølje af filformater end Rigsarkivets nuværende arkivformater, så omkostningerne til konvertering nedbringes. Disse omkostninger udgør en væsentlig barriere for forskernes engagement for at opfylde anmeldelsesbekendtgørelsen.

Rigsarkivet har i bekendtgørelse nr. 128 af 20. februar 2020 fastlagt de filformater (arkivformater), som en myndighed har mulighed for at anvende, når den skal aflevere til Rigsarkivet. Bekendtgørelsen indeholder et begrænset antal arkivformater, idet Rigsarkivet skal være sikker på at kunne langtidsbevare et bestemt filformat, så data kan stilles til rådighed igen, ikke alene nu, men også på længere sigt. Jo flere filformater Rigsarkivet åbner op, jo flere udgifter til langtidsbevaring og tilgængeliggørelse påtager Rigsarkivet sig. Både af hensyn til fremtidig brug og Rigsarkivets omkostninger udgør porteføljen af filformater en begrænset mængde. Rigsarkivet arbejder løbende for at tilføje nye bevaringsformater.

2.5. Ikke mulighed for at aflevere data i anonymiseret form

Alle myndigheder, herunder VIVE og Københavns Universitet, er bekymret over, data ikke kan afleveres i pseudonymiseret form. Aktørerne frygter, at det vil være en reel hindring for udførelse af forskningsprojekter, fordi det kan betyde, at informanter (respondenter) ikke ønsker at deltage i forskningsprojekterne, eller at informationerne vil svare mindre oprigtigt. Danske Universiteter fremhæver, at den manglende anonymisering vil umuliggøre forskning i en lang række tilfælde.

Rigsarkivet vurderer, at der ikke er hjemmel i den nuværende arkivlov til at fastsætte generelle regler, som kan indskrænke arkivlovens formål ved at tillade ændringer i materiale, som har historisk værdi eller tjener til dokumentation af forhold af væsentlig administrativ eller retlig betydning for borgere eller myndigheder inden aflevering. Rigsarkivet kan på den

baggrund ikke imødekomme ønsket.

Sidenummer:
5/12

Rigsarkivet skal dog gøre opmærksom på, at data skal afleveres i den form, hvori de er anvendt i det pågældende forskningsprojekt. Rigsarkivet vil derfor indsætte følgende bestemmelse i § 8: "Forskningsdata, hvorom der er truffet beslutning om bevaring, afleveres i den form, hvori myndigheden har arbejdet med dem." Det vil betyde, at hvis et forskningsprojekt anonymiserer data lige efter indhentning af dem, vil data også skulle afleveres i anonymiseret form.

Rigsarkivet skal endvidere henlede opmærksomheden på, at arkivlovens tilgængelighedsregler balancerer hensynet mellem privatlivets fred og offentlighedens interesse i oplysninger på arkiv. Den afleverende myndighed kan, hvor forholdene taler herfor, efter drøftelse med det modtagende arkiv, fastsætte en kortere eller længere tilgængelighedsfrist for forskningsdatasættet, jf. udkastets § 8, stk. 4. Det vil betyde, at et datasæt kan undergives en længere tilgængelighedsfrister, der beskytter respondenterne.

2.6. Ønske om en revision af arkivloven

VIVE opfordrer Rigsarkivet og Kulturministeriet til, at arkivlovgivningen revideres, således at Rigsarkivet kan tage hensyn til datas følsomhed ved vurderingen af, om data skal afleveres eller kasseres. Under alle omstændigheder bør der som minimum gives mulighed for at aflevere data i anonymiseret form. En revision vil også medføre, at arkivlovgivningen kan bringes i overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningen, herunder bl.a. princippet om dataminimering.

Inden høringen blev igangsat, orienterede Rigsarkivet Kulturministeriet om ønsket om at kunne anonymisere data inden aflevering. Rigsarkivet havde nemlig vurderet, at der ikke er hjemmel i arkivloven til at fastsætte generelle regler, som kan indskrænke arkivlovens formål ved at tillade ændringer i materiale, som har historisk værdi eller tjener til dokumentation af forhold af væsentlig administrativ eller retlig betydning for borgere eller myndigheder inden aflevering. Rigsarkivet skal i øvrigt bemærke, at arkivloven allerede er i overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningen, jf. § 14 i databeskyttelsesloven og artikel 9, stk. 2, litra j, samt artikel 89, stk. 1, i GDPR-forordningen.

2.7. FAIR-principperne

Danske Universiteter mener ikke, at bekendtgørelsen afspejler en tilstrækkelig overensstemmelse med den nationale strategi for forskningsdatamanagement, der baserer sig på FAIR-principperne. Der efterlyses, at aflevering til Rigsarkivet kan ske som FAIR-datapakker.

Rigsarkivet skal bemærke, at forskningsdata arkiveres i overensstemmelse med FAIR-principperne, som øger mulighederne for at fremsøge relevante

data og anvende disse i europæiske sammenhænge, jf. afsnit 1 og bilag 2 i Rigsarkivets vejledning nr. 9275 af 1. maj 2020 om bekendtgørelse om anmeldelse af digitale forskningsdata skabt af statslige myndigheder.

Sidenummer:
6/12

Rigsarkivet har ikke kendskab til en fælles standard for FAIR-datapakker, men indgår gerne i en nærmere drøftelse om, der kan være dele af datapakkerne som kan anvendes til aflevering til Rigsarkivet, da veldokumenterede data er nemmere at aflevere end hvis dokumentationen først skal produceres på arkiveringstidspunktet.

2.8. Tilgængelighedsfrister og manglende anonymisering af informanter

Det anføres, at når tilgængelighedsfristen på 75 år (som dog kan forlænges), jf. arkivlovens § 23, stk. 1, udløber, vil enhver kunne få adgang til data, uanset om disse indeholder følsomme oplysninger og CPR-numre mv. For unge informanter vil det anførte ofte føre til, at deres oplysninger bliver frit tilgængelige, mens de selv og/eller deres børn fortsat er i live. En række undersøgelser, som er baseret på informanternes frivillige tilsagn, ikke kan gennemføres, idet informanterne vil afslå at deltage, når de får forklaret, at deres oplysninger afleveres til Rigsarkivet, hvorfra enhver vil kunne søge om adgang

Rigsarkivet skal henlede opmærksomheden på, den afleverende myndighed kan, hvor forholdene taler herfor, efter drøftelse med det modtagende arkiv, fastsætte en kortere eller længere tilgængelighedsfrist for forskningsdatasættet, jf. udkastets § 8, stk. 4. Det vil betyde, at et datasæt kan undergives en længere tilgængelighedsfrister, der beskytter informanterne samt at fristen for hvornår myndigheden/forskeren skal give samtykke til anvendes af data kan forlænges.

2.9. Afgørelse om bevaring af forskningsdata bør ske i tæt dialog med forskeren

DTU understreger, at forskningsdata af historisk og samfundsmæssig betydning bør bevares for eftertiden. Det er imidlertid forskerne selv, der har den bedste indsigt i datas videnskabelige og samfundsmæssige værdi. Rigsarkivet bør derfor fokusere på at kuratere data til langtidsbevaring efter forskernes anbefaling, og med udgangspunkt i deres vurdering af datas bevaringsværdi.

Rigsarkivet skal bemærke, at når en forsker har anmeldt digitale forskningsdata, fortages der i samarbejde med primærforskeren en vurdering af, hvorvidt forskningsdata har historisk værdi eller rummer en genanvendelsesværdi. I dette vurderingsarbejde inddrages forskeren, idet denne har en stor viden om egne forskningsdata og deres genanvendelsespotentiale. Det er dog i sidste ende Rigsarkivet, som har hjemmel til at fastsætte, om data skal afleveres eller ej, jf. arkivlovens § 4.

2.10. Kvalitative forskningsdata har begrænset genanvendelsesværdi

Kvalitative data vil normalt ikke kunne genanvendes af andre forskere i fremtiden, hvorfor afleveringspligten forekommer ubegrundet eller i hvert fald ikke proportional

Sidenummer:
7/12

Rigsarkivet skal bemærke, at når en forsker har anmeldt digitale forskningsdata, fortages der i samarbejde med primærforskeren en vurdering af, hvorvidt forskningsdata har historisk værdi eller rummer en genanvendelsesværdi. Som eksempel på nogle af de kriterier, der indgår i Rigsarkivets bevaringsvurderinger, kan nævnes: Om data er unikke; om data har en blivende historisk/samfundsmæssig værdi; om data er veldokumenterede. Se også bemærkningerne til § 8 i Rigsarkivets vejledning nr. 9275 af 1. maj 2020 om bekendtgørelse om anmeldelse af digitale forskningsdata skabt af statslige myndigheder.

2.11. Uklarhed om begrebet "skabt af"

Det er uklart, hvad der præcist ligger i, at data skal være skabt af statslige myndigheder.

Rigsarkivet skal bemærke, at ordlyden i udkastets § 1 er en uændret videreførelse af formuleringen i § 1 i den nuværende bekendtgørelse: "§ 1. Bestemmelserne i denne bekendtgørelse gælder for digitale forskningsdata skabt af statslige myndigheder, herunder universiteter, sektorforskningsinstitutioner m.v. (herefter benævnt myndigheder)."

Med ordet "skabt af statslige myndigheder" menes der således digitale forskningsdata, der er udarbejdet, etableret, dannet eller tilvejebragt af en statslig myndighed (forskningsinstitution) og dens ansatte i forbindelse med forskning og forskningsprojekter. Se bemærkningerne til § 1 i Rigsarkivets vejledning nr. 9275 af 1. maj 2020 om bekendtgørelse om anmeldelse af digitale forskningsdata skabt af statslige myndigheder.

2.12. Samlingsopbygningsaktiviteter ved kulturinstitutioner

Flere bevaringsinstitutioner anfører, at en del af det samlingsopbyggende arbejde er snævert forbundet med institutionens forskning, og at bekendtgørelsen ikke tager højde for dette bevaringsansvar og skelner hverken semantisk eller taksonomisk mellem kulturarvsmateriale og forskningsdata.

Rigsarkivet skal bemærke, at det samlingsopbyggende arbejde som udgangspunkt ikke anmeldes efter reglerne i bekendtgørelsen om forskningsdata. Samlingsdatabaser, f.eks. samlingsregistreringssystemet hos Statens Museum for Kunst eller Nationalmuseets database over danske kirkeudsmykninger, er administrative systemer, som anmeldes efter reglerne i cirkulære nr. 9290 om anmeldelse og godkendelse af it-systemer. Udfører en bevaringsinstitution forskning på baggrund af en samling, skal forskningsprojektet anmeldes, hvis det tilhørende

forskningsdatasæt beriges med nye unikke informationer. Her vil der være tale, om at der udarbejdes nye forskningsdata.

Sidenummer:
8/12

2.13. Manglende høring af vejledningen

Også vejledningen til anmeldelsesbekendtgørelsen opdateres, og at udkastet hertil sendes i høring hos øvrige medlemmer af følgegruppen. Det er beklageligt, at udkast til den opdaterede vejledning til bekendtgørelsen ikke er sendt i høring, idet vejledningen har væsentlig betydning for forståelsen og anvendelsen af reglerne. Der opfordres til, at ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen koordineres med færdiggørelsen af vejledningen.

Rigsarkivet har prioriteret at få fastlagt bekendtgørelsestekstens indhold, inden den tilhørende vejledning opdateres, således at der er et fast grundlag for opdateringen. Rigsarkivet har igangsat opdateringsarbejdet i oktober 2025, og det er Rigsarkivets mål, at den opdaterede vejledning udsendes i begyndelse af 2026, så forskningsinstitutioner et konsolideret grundlag at arbejde ud fra. Udkast til opdateret vejledning vil blive sendt i høring hos følgegruppen og Danske Professionshøjskoler, så de kan komme input og eksempler til vejledningen.

2.14. Ønske om årlige dialogmøder

Det ønskes, at Rigsarkivet etablerer en årlig hørings- og dialogforum, hvor der afholdes årlige dialogmøder for at sikre god implementering og løbende afstemning mellem praksis og bekendtgørelse.

Rigsarkivet indgår gerne i et forum og vil drøfte med følgegruppen, hvordan dialogmøder kan faciliteres bedst muligt.

3. Bemærkninger til enkelte bestemmelser i udkastet

3.1. Sproglige ensretninger og opstramninger

Der bør konsekvent skrives "digitale forskningsdata" i både bekendtgørelsen og bilaget og ikke blot "forskningsdata".

Rigsarkivet vil konsekvensrette det gennem hele teksten, så der ikke er tvivl om, at bekendtgørelsen omhandler digitale forskningsdata.

3.2. § 1, stk. 2 – "skabt af"

Formuleringen "skabt af" i § 1, stk. 2 giver plads til fortolkning, idet skabelse og ansvar for data ikke er det samme

Rigsarkivet er opmærksom på, at skabelse og ansvar ikke nødvendigvis er det samme, idet data kan være skabt sammen med andre aktører, som ofte vil indebære fælleseje. Derudover vil data skabt af universiteter i nogle tilfælde i sin helhed tilhøre andre myndigheder eller private institutioner, f.eks. i de tilfælde, hvor en part betaler universitet for at udføre bestilt

arbejde (indtægtsdækket virksomhed). Rigsarkivet vil uddybe dette i vejledningen, jf. bemærkningerne under pkt. 2.11.

Sidenummer:
9/12

3.3. § 3 – forholdet mellem GDPR og arkivlovgivningen

Danske Professionshøjskoler bemærker, at der som en del af efterlevelsen af behandling af personoplysninger ofte vil være krav om, at forskningsdata anonymiseres, så snart der ikke er behov for at opbevare forskningsdata i personhenførbart tilstand. Et krav om aflevering af personhenførbare forskningsdata til Rigsarkivet vil derfor indebære, at forskningsinstitutionerne skal foretage en afvejning af hensynene til de registrerede forskningsdeltagere og hensynet til arkivformålet.

Rigsarkivet skal bemærke, at Rigsarkivet har hjemmel til at opbevare og stille personoplysninger til rådighed igen, jf. artikel 9, stk. 2, litra j, og artikel 89, stk. 1, i GDPR samt § 14 i databeskyttelsesloven, hvor det fastsættes, at personoplysninger kan overføres til arkiv. Rigsarkivet vil uddybe det i den opdaterede vejledning.

3.4. § 4 – "ansvarlig for"

Det følger af § 4, stk. 1 (og § 6, stk. 2), at data skal anmeldes af den myndighed, som er ansvarlig for data. Det er imidlertid uklart, hvad der nærmere ligger heri, herunder om "ansvarlig" skal forstås i overensstemmelse med det databeskyttelsesretlige begreb "dataansvarlig". Det er endvidere uklart, om der er forskel på at være "ansvarlig for data" (§ 4, stk. 1) og at have "ansvaret for varetagelse af arkivmæssige hensyn" (§ 4, stk. 2). Endelig er det uklart, hvad der gælder, såfremt data skabes af to myndigheder, som indgår i et fælles dataansvar.

Rigsarkivet skal bemærke, at der "ansvarlig for data" blev indsat i udkast til bekendtgørelse efter ønske fra følgegruppen, idet "ansvarlig for data" er mere retvisende end "dataansvarlig", som f.eks. anvendes under § 6, stk. 2, da man knytter begrebet "dataansvarlig" med GDPR. At være ansvarlig for data er det samme som at have ansvaret for varetagelse af arkivmæssige hensyn. Rigsarkivet vil uddybe i vejledningen, hvad man er ansvarlig for, og hvordan man skal forholde sig, hvis der er fælles dataansvar.

3.5. § 5, stk. 2 – overflødig sætning

Det bør overvejes, om sætningen i 2. pkt. ("Efter anmeldelsen træffer Rigsarkivet beslutning om bevaring eller kassation"), er overflødig, idet det samme fremgår generelt af § 8, stk. 1.

Rigsarkivet skal bemærke, at sætningen forekommer to gange i udkastet. I § 5, stk. 2, er der indsat for at vise forskeren, hvad der sker efter anmeldelse til Rigsarkivet, og at Rigsarkivet vil foretage en fornyet bevaringsvurdering, hvis der sker væsentlige ændringer af dataindsamlingen.

3.6. § 6, stk. 1 – "unikke data"

Danske Professionshøjskoler foreslår, at begrebet 'unikke statslige digitale forskningsdata' præciseres.

Sidenummer:
10/12

Rigsarkivet vil i vejledningen beskrives, hvad der menes med "unikke data" og give eksempler herpå.

3.7. § 6, stk. 2 – "rettigheder"

Det er uklart, hvad der menes med "rettigheder". Herudover bør bestemmelsen opstrammes sprogligt. Hvis den ene mulighed ("har rettigheder") fjernes, står der: "Digitale forskningsdata, hvortil en statslig myndighed [...] er ansvarlig for data..."

Rigsarkivet vil i den tilhørende vejledning uddybe, hvad der menes med at have rettigheder til data. Rigsarkivet vil endvidere undersøge, om bestemmelsen kan udgå eller skal tydeliggøres, herunder i form af en sproglig opstramning.

3.8. § 9 - generelt ønske om vejledningmateriale

Danske Professionshøjskoler foreslår, at der udvikles en vejledning, der forbereder statslige myndigheder og institutioner, herunder universiteter, sektorforskningsinstitutioner og professionshøjskoler til at håndtere anmeldelsespligten.

Rigsarkivet vil opdatere den nuværende vejledning på baggrund af den opdaterede bekendtgørelse og i samarbejde med bl.a. Danske Professionshøjskoler. Heri vil der blive indsat procesdiagrammer, der understøtter forskeren i, hvor man anmelder, samt eksempler på, hvad der skal anmeldes/ikke anmeldes

3.9. § 9 – ønske om revisionsbestemmelse

Der bør indsættes en revisionsbestemmelse svarende til § 9 i den gældende bekendtgørelse. Bl.a. bør det tydeligt fremgå af vejledningen, at arkivlovgivningen og pligten til at aflevere forskningsdata ikke er til hinder for, at forskningsinstitutionerne løbende pseudonymiserer og anonymiserer data i overensstemmelse med dataminimeringsprincippet i databeskyttelsesforordningens art. 5, stk. 1, litra c.

Rigsarkivet vil have løbende opmærksomhed på, om der skulle opstå behov for en revision af bekendtgørelsen. En forudsætning for en revision vil bl.a. være, at Rigsarkivet har så tilstrækkeligt et grundlag i form af en stor mængde anmeldelser fra forskningsinstitutionerne, at bekendtgørelsen kan præciseres, herunder med bestemmelser om, hvad der kan undtages fra anmeldelse og om muligt fastsætte særlige regler for bevaring for de enkelte forskningsdiscipliner.

3.10. Bilag 1, nr. 3 og 5 – pligtafleveringsloven

Hvis "Lov om pligtaflevering af offentliggjort materiale i Danmark" (nr. 3) og "pligtafleveringsloven" (nr. 5) er samme lov, bør benævnelserne ensrettes.

Sidenummer:
11/12

Rigsarkivet vil konsekvensrette det.

3.11. Bilag 1, nr. 4 – ændring af ordlyd

Det bør overvejes at indsætte "eller skal afleveres", således at bestemmelsen får følgende ordlyd: "Forskningsdata, der udelukkende er gengivelser af arkivalier, der er afleveret eller skal afleveres til offentligt arkiv, og som ikke er tilført ny data."

Rigsarkivet vil tilrette formuleringen således: "Forskningsdata, der udelukkende er gengivelser af arkivalier, der er afleveret eller skal afleveres til offentligt arkiv eller en statslig bevaringsinstitution, som eksempelvis Nationalmuseet og Det Kongelige Bibliotek, og som ikke er tilført ny data.

3.12. Bilag 1, nr. 6 – ph.d.-projekter

I bilag 1, punkt 6 i bilaget til bekendtgørelsen fremgår det, at "forskningsdata fra projekter under ph.d.-niveau, eller hvor den ledende forsker ikke er ansat i en videnskabelig stilling" er undtaget for anmeldelsespligten. Danske Professionshøjskoler finder denne bestemmelse uklar og anbefaler, at begrebet 'videnskabelig stilling' defineres nærmere. Der er behov for en præcisering af, hvilke stillingskategorier på professionshøjskolerne der er omfattet af begrebet 'videnskabelig stilling'. Danske Professionshøjskoler foreslår ligeledes en præcisering af, om ph.d.-projekter er omfattet af anmeldelsespligten

Rigsarkivet vil præcisere, at det drejer sig om ansatte inden for stillingsstrukturen for videnskabeligt personale ved universiteter, for undervisere ved erhvervsakademier, professionshøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, for kunstnerisk og videnskabeligt personale ved de kunstneriske uddannelsesinstitutioner for videnskabeligt personale med forskningsopgaver ved sektorforskningsinstitutioner.

Rigsarkivet vil præcisere, at ph.d.-projekter fortsat skal anmeldes.

3.13. Bilag 1, nr. 7 – ændring i henvisning

Henvisningen til "§ 3, stk. 1", skal ændres til "§ 3", idet bestemmelsen alene består af ét stykke.

Rigsarkivet vil rette dette.

3.14. Bilag 1, nr. 9 – data fra private virksomheder

I bilag 1, punkt 9, fremgår det, at "forskningsdata (baggrundsviden), der af en privat virksomhed stilles til rådighed for en offentlig myndighed i forbindelse med et forskningsprojekt" er undtaget fra anmeldelsespligten.

Danske Professionshøjskoler bemærker, at baggrundsviden og forgrundsviden (nye forskningsdata og -resultater) ikke nødvendigvis kan skilles ad. Hvis denne data derfor skal indmeldes til Rigsarkivet, kan det stå i vejen for, at virksomheder vil samarbejde med forskningsinstitutioner. Danske Professionshøjskoler bemærker ligeledes, at professionshøjskolerne indgår samarbejdsaftaler med private virksomheder, som indeholder ofte bestemmelser om ejendomsretten af forgrundsviden (nye forskningsdata og -resultater), der kan komme i konflikt med forpligtelsen til at anmelde forskningsdata. Det foreslås derfor, at punkt 9 ændres til følgende ordlyd: "forskningsdata, der af en privat virksomhed stilles til rådighed for eller udvikles i samarbejde med en offentlig myndighed i forbindelse med et forskningsprojekt."

Sidenummer:
12/12

Rigsarkivet vil i vejledningen præcisere, at såfremt der indgår private data, vil de blive betragtet som statslige data, hvis de ikke kan adskilles fra den del som er skabt af den statslige myndighed, og dermed omfattes alle data af såvel anmeldelsespligt som afleveringspligt.

3.15. Bilag 1, nr. 9 og 10 – "baggrundsviden"

Begrebet "baggrundsviden" har ikke et fast indhold i kontraktpraksis. Det foreslås derfor, at "(baggrundsviden)" fjernes i både nr. 9 og 10. Det bemærkes i øvrigt, at en privat virksomhed efter omstændighederne kan være part i et forskningsprojekt på en sådan måde, at virksomheden indsamler data til projektet, som stilles til rådighed for den offentlige myndighed. I så fald vil der begrebsmæssigt være tale om "forgrundsviden", som imidlertid ikke skal anmeldes, idet det er ejet af den private virksomhed

Rigsarkivet skal bemærke, at på hjemmesiden forskerportalen.dk defineres baggrundsviden således: "Forskningsprojektets deltagere stiller typisk deres viden til rådighed for forskningsprojektet. Det bør overvejes, hvilke rettigheder der består til denne eksisterende viden (der ofte benævnes "baggrundsviden")." Der er således tale om den eksisterende viden, der ligger til grund for et nyt studie, og de juridiske og etiske rettigheder til eksisterende viden i et forskningssamarbejde. Baggrundsviden er dermed den viden, man bygger videre på for at identificere et forskningsspørgsmål, og som etablerer relevansen af et nyt forskningsprojekt. Rigsarkivet vil uddybe det i vejledningen. Begrebet er endvidere brugt i Danske Universiteters vejledning om samfinansieret forskning.

